

בבית המשפט העליון

רע"פ 6022/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: לידור אוחנה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים ב-עפ"ג 30586-10-19 מיום 26.7.2020 שניתן על ידי השופטים ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל ו-ח' זנדברג

המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל ו-ח' זנדברג) בעפ"ג 52633-03-20 מיום 26.7.2020, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (השופטת ג' סקפה שפירא) בת"פ 18-09-36868 מיום 18.3.2020.

2. ביום 26.3.2019 הורשע המבקש, על פי הודאתו, בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה); שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); איומים, לפי סעיף 192 לחוק; וקשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, המבקש עסק במכירת סמים באמצעות יישומון ה"טלגראס" בשיתוף פעולה עם אדם נוסף (להלן: תורג'מן). המבקש היה מתאם עם הקונים את פרטי העסקה, ואילו תורג'מן היה מבצע את העסקאות בשטח. עבור השניים פעל אדם נוסף (להלן: גולד), שהיה פועל לרוב בהתאם להוראות שקיבל מהמבקש, ולעיתים בהתאם להוראותיו של תורג'מן.

באישום הראשון נטען, כי ביום 6.9.2018 החזיקו השניים במלון בירושלים סמים מסוכנים מסוג חשיש וקנאבוס שלא לצריכה עצמית; סכין לחיתוך הסמים; משקל; וכסף מזומן בסך 1770 ש"ח. לאחר תפיסת הסמים, פנה המבקש לגולד והציע לו תשלום בסך 15,000 ש"ח וטובות הנאה נוספות בתמורה לנטילת האחריות על החזקת הסמים על ידו, ושב על הצעה זו בהיותם במשרד החקירות המשטרתי בירושלים.

בנוסף, בעת מעצרו איים המבקש על השוטר שעצר אותו כי יביא לפיטוריו; ולאחר מכן איים על שוטר נוסף, באומרו בין היתר, "אתה לא יודע מי זה משפחת אוחנה אתה עוד תבוא אלי ותצטער על זה יא הומו", כלשונו.

באישום השני תואר, כי בין התאריכים 4.9.2018–6.9.2018 קשרו המבקש ותורג'מן קשר עם גולד בשלושה מקרים שונים, לפיו ימכור עבורם סם מסוג חשיש.

3. כעולה מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו, למבקש 5 הרשעות קודמות בעבירות אלימות ורכוש, ולדבריו, הוא חש הנאה וסיפוק מגרימת כאב לאחרים ולעצמו. שירות המבחן התרשם כי המבקש ניסה ליצור תחושת איום במעמד הריאיון שנערך עמו, והוסיף כי המבקש סירב להשתתף בהליך טיפולי, וכפר במיוחס לו בכתב האישום.

לאור האמור, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות עבריינית על ידי המבקש; ובהיעדר הכרה מצדו לפסול שבמעשיו, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו.

בדיון שהתקיים בבית משפט השלום ביום 22.9.2019, הכחיש המבקש את הדברים שיוחסו לו בתסקיר שירות המבחן, וניתנה לו הזדמנות נוספת להיפגש עם שירות המבחן לשם עריכת תסקיר משלים בעניינו. ואולם, בהודעת שירות המבחן מיום 25.12.2019 נמסר, כי ניסיונות שנעשו לשם קביעת מפגש עם המבקש לא נשאו פרי.

4. לשלמות התמונה יצוין, כי תורג'מן הורשע על פי הודאתו בעבירות שיוחסו לו באישום הראשון; וכן בעבירה של סיוע לסחר בסם מסוכן, בשל כך שסייע למבקש במכירת סם. בגזר דינו מיום 2.9.2019, ביטל בית משפט השלום (השופטת ש' לארי-בבלי) את הרשעתו של תורג'מן משיקולי שיקום, וגזר עליו עונש של 250 שעות לתועלת הציבור.

5. בגזר דינו קבע בית משפט השלום, כי שני האישומים מייחסים למבקש תכנית עבריינית אחת, באופן המצדיק קביעת מתחם עונש הולם לשניהם יחד.

עוד נקבע, כי הערכים המוגנים שנפגעו בביצוע העבירות, עניינם בנזקים הנגרמים לצרכני הסם ולסביבתם הקרובה כתוצאה מהשימוש בו; שמירה על תחושת הביטחון ושלווה הנפש של המאויים; והגנה על תקינות ההליך הפלילי.

נוסף על כך נקבע, כי איומי המבקש כלפי השוטרים, מצביעים על היעדר מורא מפני רשויות החוק; ניסיונותיו לשבש הליכי חקירה בעודו בחזקת המשטרה, הם בעלי חומרה גבוהה; והעבירות נשוא האישום השני, תוכננו בקפדנות על ידו, תוך שהיה יוזם העסקאות והמרוויח העיקרי מהן.

לאור כל האמור, נקבע כי מתחם העונש ההולם את מעשי המבקש עומד על 12-30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

בבואו לגזור את עונשו של המבקש בתוך המתחם, שקל בית המשפט לקולא את הודאתו במיוחס לו, אולם לא ניתן לכך משקל משמעותי בשל השלב הדיוני המתקדם שבו הודה. בהקשר זה צוין, כי מאחר שהתנהלותו של המבקש גרמה להתארכות משפטו, אין לזקוף לזכותו את הזמן שהיה נתון במעצר בית.

טענת המבקש לפיה יש להשוות את עונשו לזה שנגזר על תורג'מן, נדחתה. זאת שכן, תורג'מן לא הורשע באיומים ובניסיון לשבש מהלכי משפט, ולזכותו עמדו גילו הצעיר בעת ביצוע העבירות; היעדר עבר פלילי בעניינו; התרשמות בית המשפט כי קשיים שחוה בחייו אפשרו לגורמים עברייניים להשפיע עליו; ושיקולי שיקום, כעולה מהמלצת שירות המבחן בעניינו.

בנוסף, נקבע כי יש להפעיל את עונש המאסר המותנה שנגזר על המבקש בת"פ 28819-05-16 מיום 21.9.2016, וזאת על אף שתקופת התנאי כבר הוארכה במסגרת גזר דינו בת"פ 66681-06-18 מיום 24.2.2019, שניתן לאחר ביצוע העבירות נשוא תיק זה.

לבסוף, בשים לב לעברו הפלילי של המבקש והעובדה כי עונשים שהוטלו עליו בעבר, שלא כללו עונש מאסר בפועל, לא הרתיעו אותו מביצוע העבירות דנן, נקבע כי ראוי היה למקם את עונשו מעט מעל חלקו האמצעי של מתחם העונש ההולם. ואולם,

בית המשפט החליט שלא להחמיר עם המבקש מעבר לעונש לו עתרה המשיבה – 18 חודשי מאסר בפועל.

בסיכומם של דברים, על המבקש נגזרו 14 חודשי מאסר בפועל, לצד הפעלת התנאי מת"פ 28819-05-16 של 4 חודשי מאסר בפועל, במצטבר; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירה לפי הפקודה; 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירה של שיבוש מהלכי משפט או איומים; חודש מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירה של החזקת סם לצריכה עצמית או כלים לפי הפקודה; וקנס בסך 2,000 ש"ח או 20 ימי מאסר תמורתו.

6. ערעור המבקש על חומרת העונש נדון במאוחד עם ערעור המשיבה על קולת עונשו של תורג'מן. שני הערעורים נדחו על ידי בית המשפט המחוזי.

נקבע, כי אין מקום להשוואה בין העונש שהוטל על תורג'מן לבין העונש ההולם את המבקש. זאת מאחר שהמבקש מבוגר מתורג'מן ב-6 שנים, לחובתו הרשעות קודמות, הוא הורשע בעבירות נוספות בתיק זה, ולא שיתף פעולה עם שירות המבחן.

לבסוף, נקבע כי לא נפל כל פגם בהחלטת בית משפט השלום להפעיל את עונש המאסר המותנה שהושת על המבקש בת"פ 28819-05-16.

7. מכאן הבקשה שלפניי, שבה נטען כי העונש שנגזר על המבקש סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, וכי האבחנה שנערכה בין עניינו של המבקש לעניינו של תורג'מן היא "מלאכותית", ואין בה כדי להצדיק את הפער המשמעותי בין העונשים שנגזרו בענייניהם.

נוסף על כך נטען, כי נסיבותיו האישיות של המבקש, בהיותו המפרנס העיקרי של רעייתו ושלוש ילדיו הקטנים, מצדיקים הקלה בעונשו; וכי בית המשפט המחוזי לא דן בחלק מטענותיו, ובין היתר, כי לא ניתן משקל ראוי לשהייתו במעצר בית במשך כשנה וחצי בעת ניהול ההליך נגדו.

8. דין הבקשה להידחות.

הלכה ידועה היא כי רשות לערער "בגלגול שלישי" תינתן רק במקרים נדירים המעוררים שאלה משפטית בעלת חשיבות ציבורית החורגת מעניינו של המבקש, או

במקרים בהם עולה חשש כי נגרם למבקש עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני. נוסף על כך, רשות ערעור על חומרת העונש כשלעצמה, לא תינתן אלא במקרים חריגים שבהם נגזר עונשו של המבקש בסטייה ניכרת ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים (רע"פ 5047/18 בלאל נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (3.7.2018)).

הבקשה דנן אינה נמנית עם מקרים חריגים אלו. טענות המבקש לסטייה ממתחם העונש נתמכו בשורה של פסקי דין העוסקים, לדבריו, בעבירות סמים שונות, שבגינן נקבעו עונשים פחותים מאלו שנגזרו בעניינו. ואולם, המבקש לא הורשע בביצוע עבירות סמים בלבד, אלא אף באיומים על השוטרים שעצרו אותו, וחמור מכך, בניסיון לטפול על אחר את האשמה בגין העבירות שביצע, במטרה להימלט מאימת הדין.

בנסיבות אלו, המבקש לא הניח כל בסיס לטענותיו בדבר סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת, ודי בכך לדחות את הבקשה.

9. למעלה מהצורך אציין, כי לא מצאתי ממש בהשוואה בין עניינו של המבקש לזה של תורג'מן. מעיון בגזר דינו של תורג'מן עולה, כי מדובר בצעיר ללא כל עבר פלילי, שביצע את העבירות כחודש בלבד לאחר שמלאו לו 18 שנים, נטל אחריות על מעשיו, ואף השתתף בתוכנית טיפולית.

לעומת זאת, המבקש מבוגר מתורג'מן, לחובתו עבר פלילי עשיר, ואף כאשר נמצאו ברשותו הסמים, לא חדל לאיים על השוטרים שהשתתפו במעצרו, ולנסות לשבש את ההליך המשפטי שהתנהל בעניינו. יתירה מכך, כעולה מתסקיר שירות המבחן, המבקש אינו נוטל אחריות על מעשיו, ולא מעוניין להשתתף בהליך טיפולי.

לאור האמור, מובן כי אין כל מקום להשוואה בין העונש ההולם את מעשיו של המבקש לבין העונש שנגזר על תורג'מן (ראו לדוגמה רע"פ 7377/18 חולדוקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (15.11.2018)).

10. הבקשה נדחית אפוא. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, כ"ו באלול התש"ף (15.9.2020).